

Filemon van de Sluizenweg wint Gouden Piétrain Award 2025

Visie op **kwaliteit** brengt KI Clincke terug aan de top

Traditiegetrouw reikte de Vlaamse Piétrainfokkerij (VPF) ook in 2026 de Gouden Piétrain Award uit aan de Piétrain-beer met de indrukwekkendste resultaten in het nakomelingenonderzoek van het voorbije jaar. Filemon van de Sluizenweg stond in 2025 op het hoogste schavot.

De 17de Gouden Piétrain Award, een prestigieuze onderscheiding, die staat voor uitmuntende fokwaarde en economische efficiëntie binnen het Piétrain-ras, werd op 24 januari uitgereikt tijdens Agro-Expo in Roeselare.

Voederconversie is koning, groei de nar

Het is niet de eerste keer dat KI Clincke uit Ruiselede in de prijzen valt, zo was er onder andere de beer Vladimir van het Loonderhof, een beer die zich in de nakomelingenonderzoek onderscheidt heeft in de karkaskwaliteit. 2018, het jaar waarin hij Gouden Piétrain werd, was het crisisjaar dat volledig in het teken stond van de uitbraak van de Afrikaanse varkenspest in de Ardennen. Dit resulteerde in een laagconjunctuur in de varkensprijzen. Nu de Afrikaanse varkenspest recent terug in het nieuws was, ditmaal in Spanje, glijden de prijzen ook weer naar beneden en komt de rendabiliteit onder druk te staan.

In het toenmalig Gouden Piétrain-artikel postuleerde de auteur de volgende wijsheid: *"Bij laagconjunctuur is voederconversie koning, karkaskwaliteit de prins... en groei de nar"*. Hiermee gaf hij aan dat de voederkost en de toeslag op de varkensprijs, de drivers van het rendement per varken zijn. Groei daarentegen is een hefboom op de winst of het verlies op jaarbasis per varkensplaats (zie kader). Dat was vroeger een populair gezegde, vanuit de overtuiging dat een gunstige voederconversie vooral gecorreleerd was aan de karkaskwaliteit en aan een hoog vleespercentage.

LG, VC en AFI

Bij het genetisch onderzoek en de invoering van de genomische fokwaardeschatting – eind 2020 – bleek echter dat het nieuwe kenmerk 'levensgroei'

Veerle Depreitere en Bart Clincke, eigenaars van Filemon van de Sluizenweg, en hun kinderen Alexander en Elena, samen met Vlaams minister van Landbouw en Omgeving Jo Brouns en Marc Peters (rechts), fokker van Filemon, bij de uitreiking van de Gouden Piétrain Award. Foto: VPF

(LG) een beduidend hogere genetische correlatie had met 'voederconversie' (VC) (-0,180) dan met de Autofom-index (AFI) (0,097), die een objectieve maat is voor karkaskwaliteit. Als men echter ook naar de erfelijkheidsgraden kijkt, dan is die voor de AFI beduidend hoger (0,676) dan die van de LG (0,401), terwijl die van VC 0,481 bedraagt.

Uit deze parameters kun je dan de efficiëntie van indirecte selectie berekenen van LG op VC (0,11) en AFI op VC (0,15). Deze zijn beide klein ten opzichte van de efficiëntie van directe selectie op VC, die dus 1 bedraagt. Wellicht onbewust sluit deze theorie perfect aan bij de fokvisie en -strategie van Marc Peters uit Millen, die een gelijkmatige selectiedruk zet op de 3 belangrijkste drivers in de fokkerij: LG, VC en AFI. Dat is wat we dan ook zien in zijn huidige winnende beer Filemon, waar we voor deze 3 kenmerken gelijkmatige, maar heel hoge fokwaarden zien tussen 150 en 160 punten (zie tabel 1). Dit staat in tegenstelling tot de winnaars van de voorgaande jaren, waarbij het zwaartepunt eerder op de levensgroei lag en wat minder op de karkaskwaliteit.

Twee generaties van een fokker-KI combinatie

Door de rigoureuze fokkerij op exterieur, karkaskwaliteit, slachtrendement en voederconversie, heeft de stal van de Sluizenweg regelmatig een topeindebeer weten af te leveren bij KI Clincke in Ruiselede. Marc Peters is er, in navolging van zijn vader Arnold, sinds jaar en dag hofleverancier. Terwijl het bij de eerste generatie – met Arnold Peters en Paul Clincke – vaak om een prijkskamp- of veilingtopper ging, is het objectief van zonen Marc Peters en Bart Clincke eerder gericht op een winnaar in het nakomelingenonderzoek. Naar aanleiding van bovenvermelde uitbraak van de varkenspest in 2018 en de invoering van de genomische fokwaardeschatting in 2020, moest Marc bijsturen in de groei.

Zoals we zien in de afstamming bij Filemon had hij hiervoor echter 2 generaties van de groeigenetica van Luk Vermeiren uit Rijkvorsel nodig. Zo is de vader van Filemon de beer Dion en de moedersvader de gekende Zinko. Beide zijn vertegenwoordi-

Beer Filemon van de Sluizenweg van fokker Marc Peters uit Millen en eigenaar KI Clincke in Ruiselede.
Foto: Bart Clincke

De familie Clincke voor de nieuwe stal van KI Clincke in Ruiselede.
Foto: KI Clincke

TABEL 1

Kernfokwaarden van beer Filemon van de Sluizenweg (237Y486)								
FWS-type	N	LG	VC	SLKW	FWS-Index	Betr.	KSI	Betr.
KIG	52	159	157	149	145,2	0,946	129,1	0,732

N: aantal nakomelingen, LG: fokwaarde levensgroei, VC: fokwaarde voederconversie, SLKW: fokwaarde slachtkwaliteit gebaseerd op de autofomindex (AFI), FWS-index: fokwaardeschatting mesterijenmerken, KSI: fokwaarde voor de kraamstalindex, Betr.: betrouwbaarheid van de fokwaardeschatting. Fokwaarden boven 100 punten zijn gunstig. Bron: VPF

gers van de 2 belangrijkste groeilijnen, die de combinatie maakten met voederconversie en kwaliteit. Kwaliteit vinden we echter ook terug in de kraamstalenmerken in tabel 2, waarin alle fokwaarden boven gemiddeld zijn, zonder echt uit te blinken.

Een blijvende bijdrage aan de Piétrain-fokkerij

De plechtige overhandiging van de Gouden Piétrain Award 2025 vond plaats op 24 januari 2026 op de stand van VPF tijdens Agro-Expo, in aanwezigheid van Vlaams minister van Landbouw en Omgeving Jo Brouns. Hij reikte de trofee uit aan de familie Peters en de familie Clincke. Met deze award wordt niet alleen de uitzonderlijke prestatie van Filemon gevierd, maar ook de voortdurende inzet van Vlaamse fokkers en KI-centra om het Piétrain-ras genetisch verder te optimaliseren. De erkenning benadrukt dat efficiëntie, kwaliteit en duurzaamheid samen de weg vooruit vormen voor de Vlaamse varkenshouderij.

Jürgen Depuydt (VPF)

TABEL 2

Robuustheidsfokwaarden van beer Filemon van de Sluizenweg (237Y486)					
FWS-type	VIT	BB	ZW	KSU	LK
KIG	128	127	132	123	110

VIT: fokwaarde vitaliteit bij de geboorte, BB: fokwaarde balbreuken op mannelijk levend geboren, ZW: fokwaarde zwemmers op levend geboren, KSU: fokwaarde kraamstaluital, LK: fokwaarde Levenskracht (kg uital in de vleesvarkensstal). Fokwaarden boven 100 punten zijn gunstig. Bron: VPF

Groei: dé hefboom op het rendement

Net zoals een lening een hefboom is voor een bedrijf om het potentiële rendement op het eigen vermogen te verhogen, hangt er ook aan het gebruik van groei in de genetica een financieel risico vast. Het rendement van een varken hangt in belangrijke mate af van de prijsconjunctuur van de varkens- en voerprijs. Je weet als zeugenhouder immers niet hoe de conjunctuur in de markt zal evolueren op het moment van de inseminatie van je zeugen. De belangrijkste voerkosten ontstaan immers op het einde van het leven van de vleesvarkens, die resulteren uit deze inseminaties. De opbrengst weet de varkenshouder pas bij de slacht, zo'n 11 maand later. Het voorbije decennium zijn we niet alleen in het virustijdperk bij mens en dier terechtgekomen, maar rollen we ook van de ene in de andere geopolitieke crisis. Samen met de stijging van de zelfvoorzieningsgraad naar een piek van 125% in het coronajaar 2020 en de toenemende regelgeving in Noord-Europa, zien we steeds groter wordende pieken en dalen in opbrengst- en kostprijzen. Daardoor sluipt er meer risico in voor de boer bij de varkensproductie. De hefboom, groei, kan op die manier bij verliescijfers per varken, op jaarbasis het verlies op bedrijfsniveau zwaar vergroten. Bij hogere groei jaagt men in principe meer varkens door de stal. Omgekeerd: bij hoogconjunctuur, zoals we een tijd terug hadden, wordt de bedrijfsopbrengst serieus opgetrokken bij meer groei en rondes per stal.

Jürgen Depuydt (VPF)

Chinese heffingen op Europese zuivelproducten

Moeilijkheden op de zuivelmarkt, maar nog geen melkcrisis volgens Brussel

Verskillende lidstaten hebben tijdens de meest recente Landbouwwraad gewezen op de kwakkelende zuivelmarkt en vragen de Europese Commissie om maatregelen te nemen. Die houdt echter de boot voorlopig af.

De Hongaarse en Italiaanse ministers hebben tijdens een vergadering met hun Europese collega's op 26 januari de Europese Commissie aangespoord om maatregelen te nemen om de dalende prijzen op de EU-melkmarkt tegen te gaan.

Europees melkplan

Beide ministers wijzen met name op een toenemend onevenwicht tussen een stijgend aanbod en een ontoereikende vraag. Hongarije wil dat de middelen uit de landbouwreserve aangesproken worden en dat er steun wordt verleend voor de particuliere opslag van kaas en boter. Italië stelt van zijn kant voor om een 'buitengewoon Europees melkplan' in te voeren dat verschillende marktmaatregelen combineert: steun voor vrijwillige productievermindering, steun voor particuliere opslag, overheidsinterventie, uitzonderlijke promotiecampagnes voor zuivelproducten met een oorsprongsbenaming en Europese steun om de meest behoeftigen te helpen. De meeste lidstaten melden moeilijkheden op de markt, en een tiental delegaties steunden de voorstellen van Hongarije en Italië.

Geen melkcrisis

Christophe Hansen, Eurocommissaris voor Landbouw, erkent dat de marktsituatie is verslechterd.

"Terwijl de gemiddelde melkprijs in de EU in september nog boven de 53 cent per kilo lag, verwachten we nu een nieuwe daling tot ongeveer 49,80 cent per kilo in december", zei hij tijdens de Landbouwwraad. Hij vindt het echter nog te vroeg om te spreken van een melkcrisis. Hansen wijst er ook op dat de internationale vraag groot blijft, wat 'solide afzetmogelijkheden' biedt voor de EU. Hij zegt bereid te zijn om, indien nodig, gebruik te maken van de maatregelen waar hij beschikking over heeft. "Ik neem jullie bezorgdheid serieus", verklaarde hij, terwijl het onderwerp al voor de tweede vergadering op een rij opnieuw op de agenda van de Landbouwwraad stond. Zuivelproducten zullen deel uitmaken van de 'gezondheidscontrole' van de situatie op de landbouwmarkten die de Europese Commissie de komende maanden wil uitvoeren, in samenwerking met deskundigen uit de lidstaten en vertegenwoordigers van de sector.

Chinese zuivelheffingen

Internationaal staat Europese zuivel dan wel sterk volgens Hansen, het is wel het slachtoffer van een uit de hand gelopen handelsdispuut tussen de EU en China. Peking opende in 2024 een onderzoek naar de schade die Europese landbouwsubsidies volgens hen toebrengen aan de Chinese zuivelsector. Dat onderzoek leidde in december tot voorlopige hef-

Hongarije en Italië stelden eind januari een aantal maatregelen voor om de Europese zuivelmarkt uit het slop te trekken. Foto: Belga

fingen tot 42,7% op bepaalde Europese zuivelproducten. China rondde het onderzoek eind januari af en stelde de invoertarieven bij naar 11,7%. Tegenstanders stellen dat China hiermee wraak neemt voor verhoogde tarieven op de invoer van elektrische auto's uit China. "Opnieuw raken boeren en hun hoogwaardige, concurrerende producten verstrikt in een bredere handelsruzie", zegt Europese landbouworganisatie Copacogeca op X. "Wij roepen op tot een diplomatieke, constructieve oplossing die verdere schade voorkomt voor onze producenten, die al te maken hebben met een moeilijke marktsituatie."

Agra/ThD